

STREFA ZDALNYCH INSPIRACJI

wnioski, sugestie, pomysły

Druhny i Druhowie!

Serdecznie zapraszamy Was do lektury wniosków, sugestii i pomysłów dotyczących pracy zdalnej w drużynach i gromadach. Zbliżająca się przerwa świąteczno-sylwestrowa może być okazją do poprawienia jakości działań w swojej jednostce, a zbudowanie zaangażowania uczestników może zaprocentować większą frekwencją w czasie pierwszych zimowo-wiosennych zbiórek na żywo. Jeśli w 2021 roku będzie potrzebny powrót obostrzeń i ponownie zostanie narzucony zakaz organizacji zbiórek i biwaków - z pewnością lektura niniejszych wskazówek się przyda.

Niniejszy dokument, a właściwie pięć dokumentów, jest wynikiem pracy Strefy Zdalnych Inspiracji, która odbyła się online 19. listopada 2020 roku. Po dyskusjach w grupach metodycznych zadaliśmy sobie sześć ważnych pytań, a następnie w oparciu o wnioski z dyskusji odpowiedzieliśmy na nie. Systematyka każdego z dokumentów jest mniej więcej taka sama - dzięki temu łatwiej porównacie konkretny aspekt pracy zdalnej, jeśli pracujecie w swojej jednostce więcej niż jedną metodyką. Pytania, które zadaliśmy, brzmią:

1. Na co zwrócić szczególną uwagę prowadząc działalność online?
2. Czego się wystrzegać prowadząc działalność online?
3. Jak realizować instrumenty metodyczne (stopnie, sprawności, naramienniki)?
4. Jak pracować systemem małych grup?
5. Jak wykorzystać otoczenie zewnętrzne - podwórka, zabudowania, tereny naturalne?
6. Jak wykorzystać zasoby ludzkie - rodziców, rodzeństwo?

Zupełnie osobnym dokumentem jest „Aplikacje”, w którym krótko opisaliśmy oprogramowanie i aplikacje zaproponowane w czasie Strefy Zdalnych Inspiracji, w kolejności:

1. Aplikacje do połączeń.
2. Aplikacje służące uatrakcyjnieniu zbiórek.
3. Narzędzia do tworzenia grafik i prezentacji.
4. Bazy wiedzy do wykorzystania podczas gawęd/wprowadzania w temat zbiórki.

Mamy nadzieję, że przyda się to Wam w pracy zdalnej, która - mamy nadzieję - będzie tymczasowa. A wszystkim czytelnikom życzymy dużo zdrowia i szybkiego powrotu do normalności!

Z harcerskim pozdrowieniem,
Czuwaj!

Kadra Strefy Zdalnych Inspiracji
phm. Maja PAWIŃSKA - koordynatorka
hm. Magdalena TURBASA - część zuchowa
hm. Magdalena BANACH - część harcerska
phm. Joanna KARCZEWSKA - część starszoharcerska
phm. Agata PRUSS - część wędrownicza
hm. Jacek GRZEBIELUCHA - wsparcie merytoryczne

Spis treści

1. Na co zwrócić szczególną uwagę prowadząc działalność online?.....	4
2. Czego się wystrzegać prowadząc działalność online?	9
3. Jak realizować instrumenty metodyczne (stopnie, sprawności, naramienniki)?	9
4. Jak pracować systemem małych grup?	9
5. Jak wykorzystać otoczenie zewnętrzne - podwórka, zabudowania, tereny naturalne?	9
6. Jak wykorzystać zasoby ludzkie - rodziców, rodzeństwo? ...	10

1. Na co zwrócić szczególną uwagę prowadząc działalność online?

- ważne jest podtrzymywanie stałego kontaktu z członkami drużyny, na przykład poprzez założoną konwersację na Messengerze czy WhatsAppie;
- dobrze jest wybrać jeden, stały komunikator do przeprowadzania zbiórek;
- warto założyć grupę lub dać sobie czas i przestrzeń „na plotki”, na codzienne rozmowy, nie mające bezpośredniego związku z działalnością drużyny - na przykład wyznaczyć kwadrans na luźne pogaduchy przed zbiórką;
- należy budować poczucie wspólnoty wśród wędrowników poprzez realizację małych projektów online czy wspólnych zadań, gdzie każdy może się wykazać;
- należy ustalić termin zbiórek i pilnować, by zbiórki odbywały się w stałym terminie - wtedy łatwiej wędrownikom zapamiętać, że jest zbiórka i zaplanować swój czas prywatny;
- u wędrowników szczególnie ważna jest służba - można zaangażować się drużyną w lokalną służbę podczas pandemii, realizować znaki służb, oddać krew;
- wędrownicy to organizatorzy - warto dać im przestrzeń do podejmowania inicjatywy i tworzenia programu dla drużyny. Można też zaangażować się w pomoc przy realizacji programu innym gromadom czy drużynom - organizacja zbiórek o ciekawym hobby czy zajęciu wędrowników;
- ważna jest motywacja wędrowników - można wprowadzić nagrody;
- przeprowadzane zbiórki muszą być atrakcyjne. Do ich przygotowania można wykorzystać gotowe propozycje programowe. Należy zastanowić się, jak zaadaptować formy stacjonarne na formy zdalne;
- praca zdalna to także potencjał do rozwoju wędrowników - można rozwinąć kompetencje cyfrowe, realizować wędrownicze formy, jak np. spotkanie ze specjalistami czy kuźnica.
- należy zwrócić uwagę na różne strefy rozwoju wędrowników, by był on wszechstronny: fizyczny, intelektualny, duchowy, społeczny, emocjonalny;
  - fizyczny:
    - praca nad racjonalnym korzystaniem z Internetu np. poprzez szeroko pojęte wyzwanie związane z ograniczeniem korzystania z mediów społecznościowych (można wykorzystać Forest App);

- praca nad organizacją czasu i higieną snu w czasie pandemii, np. poprzez drużynowe wyzwanie 8 godzin snu;
  - prowadzenie dziennika ze statystykami zdrowotnymi (ilość kroków, czas snu, posiłki);
  - promowanie właściwych zachowań, związanych z pandemią koronawirusa, np. poprzez akcje społeczne różnego rodzaju;
  - wspólne treningi z wykorzystaniem różnych aplikacji lub materiałów jak np. Darabee;
  - spotkanie z dietetykiem (online);
  - wspólne gotowanie zdrowych posiłków (z użyciem kamerek);
  - stworzenie drużynowej książki kucharskiej ze zdrowymi przepisami (na przykład przy użyciu Canvy, która umożliwia pracę zespołową nad grafikami);
  - wspólny trening z trenerem personalnym lub zajęcia z fizjoterapeutą (online);
  - zachęcenie do badań profilaktycznych (np. październik miesiącem profilaktyki piersi);
  - akcja oddawania krwi - pomoc innym w poprawie zdrowia;
  - współzawodnictwo - na przykład w zdrowej diecie (dzielenie się przepisami), biegach na orientację (przygotowane np. z wykorzystaniem Terrarun), wędrówkach (stworzenie rankingu wędrówek), geocachingu, zadaniach czy zbieraniu pokemonów (kto zbierze najwięcej, ile z nich się wykluje poprzez zdobywanie kilometrów itd.) lub przygotowanie wyzwania (np. na Endomondo, póki jest jeszcze na rynku), w ramach którego każdy osobno „nabija” kilometry, by przebyć całą drużyną jakiś dystans, można też np. wspólnie stworzyć trasę w określonym kształcie itd.;
  - wyzwania dla wędrowników wymagające z ich strony aktywności fizycznej i wyjścia w teren np. zrób zdjęcie z brzozą, zbierz 5 śmieci (zdjęcia potwierdzające realizację).
- **intelektualny:**
    - samodzielne planowanie swojego czasu, znajomość podstawowych zasad planowania czasu - spotkanie z coachem, lektura książki o zarządzaniu czasem (np. w kulturze japońskiej), wyciągnięcie wniosków

- o wprowadzenie w życie, stworzenie własnego kalendarza lub *bullet journala* i jego systematyczne prowadzenie;
- rozsądne gospodarowanie zasobami finansowymi: stworzenie planera wydatków, regularne oszczędzanie np. 1 zł każdego dnia lub reszty z zakupów w celu zakupu wybranej rzeczy lub udziału w kursie czy innym wydarzeniu;
- opracowanie sposobu sfinansowania wybranego przedsięwzięcia: założenie konta jednostki na stronie fanimani.pl i odpowiednie rozpromowanie tego przedsięwzięcia, organizacja akcji 1%, pozyskanie grantu lub dofinansowania na działalność drużyny
- realizacja Znak Służby Nauce lub Znak Służby Kulturze;
- zorganizowanie warsztatów, podczas których wędrownicy dzielą się z innymi swoimi pasjami i umiejętnościami;
- nawiązanie kontaktu ze skautami z innych krajów i np. przeprowadzenie wywiadów opublikowanych na stronie drużyny;
- wspólne zwiedzanie galerii i muzeów online (np. za pośrednictwem Google Arts&Culture);
- wspólny seans lub spektakl online (np. z wykorzystaniem Ninateki czy COD Opery Narodowej);
- lektura książek (np. Lektury lub Wolne Lektury) i ich podsumowanie na zbiorce;
- spotkania ze specjalistami z dziedzin
- realizacja różnych propozycji programowych ZHP np. „Fatszywe Informacje? Czuwaj!”;
- udział w szkoleniach i warsztatach prowadzonych m.in. przez uczelnie wyższe lub różne organizacje pozarządowe online;
- udział w konkursach tematycznych np. fotograficznych czy literackich;
- zdobywanie sprawności mistrzowskich i uprawnień.
- o **duchowy:**
  - budowanie na podstawie prawa harcerskiego swojego systemu wartości: organizacja debat oksfordzkich, sądów nad problemem, kuźnic;
  - samodzielne podejmowanie stałej służby w dziedzinie życia duchowego: msze święte online, kurs lektorski, Organizacja wspólnych medytacji lub

- modlitw dla zastępu czy drużyny, codzienne czytanie Biblii, Tory czy Koranu;
- wprowadzanie w życie zasad *less waste* - wspólnie z zastępem lub drużyną można rezygnować z używania określonych produktów lub zakupu w wybranych opakowaniach, by ograniczyć ilość produkowanych odpadów;
- segregacja odpadów i jej popularyzacja wśród rodziny czy znajomych (akcje społeczne uświadamiające o znaczeniu oraz zasadach);
- używanie kosmetyków naturalnych - zastęp może wspólnie zdobywać wiedzę o składach kosmetyków i przepisach na własne kosmetyki, które mogą podczas zbiórek przygotowywać;
- odpowiedzialne zakupy - zarówno spożywcze (*less waste*, z możliwie lokalnych źródeł), jak i porzucenie *fast fashion*;
- wzięcie udziału w kursie instruktorskim etyki środowiskowej (dla instruktorów) lub warsztatach z etyki środowiskowej (dla wędrowników bez stopni instruktorskich);
- posiadanie roślin i dbanie o nie (np. regularne podlewanie czy sezonowe przesadzanie) - warsztaty, spotkania ze specjalistą;
- dieta oparta o produkty sezonowe - wspólne gotowanie na kamerkach, wspólne zakupy;
- regularny kontakt z przyrodą np. poprzez przebywanie w lesie.
- **społeczny:**
  - szukanie drogi do osiągnięcia samodzielności ekonomicznej: spotkanie z doradcą zawodowym, szkolenie z przygotowywania CV (w oparciu m.in. o harcerskie doświadczenie) i listów motywacyjnych oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych, podjęcie próby znalezienia pracy, założenie profilu na LinkedIn, praktyki lub staż w dziedzinie przyszłego zawodu;
  - nawiązanie kontaktu ze skautami z wybranego kraju i organizacja wspólnej zdalnej zbiórki lub przeprowadzenie wywiadu;
  - spotkanie z przedstawicielami różnych wyznań, orientacji lub narodowości;
  - zbiórki poświęcone wybranym krajom i ich kulturze - wspólna lektura książek tematycznych, seans filmu (filmów) poświęconego kulturze kraju, spotkanie z przedstawicielem omawianej narodowości;

- zbiórki poświęcone tematyce praw człowieka i ich przestrzeganiu w różnych krajach;
  - organizacja kampanii społecznej np. przeciwdziałającej dyskryminacji czy hejtowi;
  - spędzanie czasu z młodszym rodzeństwem np. poprzez stworzenie skrzyni na zabawki;
  - organizacja aktywnych spotkań rodzinnych (z uwzględnieniem reżimu sanitarnego);
  - wspieranie członków rodziny, w tym seniorów np. w zakupach spożywczych czy zakupie leków;
  - wspólne przygotowywanie posiłków, wspólne spędzanie czasu np. gra w planszówki;
  - przeprowadzenie lekcji wychowawczej o wędrownictwie;
  - zdobycie wybranego Znak Służby;
  - służba na rzecz seniorów, pomoc osobom na kwarantannie np. poprzez robienie zakupów czy wyprowadzanie psów;
  - prowadzenie korepetycji online z ulubionego przedmiotu;
  - organizacja zbiórek np. na rzecz szpitali czy Domów Pomocy Społecznej;
  - regularne oddawanie krwi lub osocza.
- **emocjonalny:**
- integracja rodzinna, gry planszowe online;
  - *łańcuszek rozmów* telefonicznych (należy wykonać telefon do wybranego wędrownika, który ma 24 godziny, by zadzwonić do kolejnej osoby, gdy łańcuszek się kończy wybierany jest kolejny wędrownik, który rozpoczyna nowy łańcuszek);
  - wspólne rozmowy, regularne spotkania online, budowa wspólnoty;
  - pełnienie służby w duetach (np. robienie zakupów dla seniorów w parach);
  - wspólne, regularne rozmowy o aktualnych tematach;
  - namawianie na kontakt z naturą, np. w formie leśnych spacerów;
  - *eŚwieczka* - obrzędowa forma zakończenia zbiórki, gdy jedna osoba wysyła zdjęcie świeczki do innej osoby, mówiąc o rzeczach, których doświadczyła i o emocjach, których doświadcza.

2. Czego się wystrzegać prowadząc działalność online?

- zbiórki nie mogą mieć tylko formy online - warto sięgać po formy hybrydowe;
- w planowanie pracy drużyny nie może być zaangażowany tylko drużynowy - program tworzy cała drużyna;
- praca drużyny podczas pandemii to nie tylko zbiórki - to przede wszystkim służba.

3. Jak realizować instrumenty metodyczne (stopnie, sprawności, naramienniki)?

- oparcie pracy drużyny o próby wędrowników;
- przejmowanie inicjatywy przez wędrowników, którzy realizują próby;
- zdobywanie znaku służby, który będzie odpowiedzią na potrzeby społeczności i pandemii - np. Znak Służby Zdrowiu.

4. Jak pracować systemem małych grup?

- warto podzielić drużynę na grupy zadaniowe, które będą realizowały konkretny projekt lub znak służby;
- można organizować zajęcia dla liderów, podczas których będą pracować nad swoim warsztatem liderским;
- można wprowadzić współzawodnictwo, które będzie naturalnym motywatorem do działania.

5. Jak wykorzystać otoczenie zewnętrzne - podwórka, zabudowania, tereny naturalne?

- zaplanowanie i zorganizowanie wędrowki o charakterze wyczynu:
  - indywidualne wędrowki w obrębie miejsca zamieszkania wędrowników, podsumowane na wspólnym spotkaniu online, podczas którego każdy przedstawia krótką relację z wyprawy;
  - wspólne zaplanowanie trasy obozu wędrownego drużyny lub innej wyprawy (np. poprzez Google Earth);

- odbycie wędrowki po samodzielnie ułożonej trasie, w celu uzyskania konkretnego kształtu toru (np. wspólnego dla całej drużyny) - inwencja długości trasy i stopnia jej rozbudowania jest sprawą indywidualną każdego wędrownika.
- podczas zbiórek planować zadania na świeżym powietrzu, wykorzystując okolicę.

6. Jak wykorzystać zasoby ludzkie - rodziców, rodzeństwo?

- można zaprosić rodziców jako ekspertów na zbiórkę;
- należy realizować próby na stopnie i sprawności, w których wymaga się współpracy w domu;
- należy angażować się w życie rodzinne i samemu je organizować, inicjując wspólną zabawę z rodzeństwem czy wieczór gier/filmowy z rodziną oraz dbać o pozytywne relacje w domu.